

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет *культури і мистецтв*
Кафедра *музично-практичної підготовки*

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни 2
Акомпанемент та читання нот з аркуша
(на базі атестата про повну загальну середню освіту)

Ступінь вищої освіти: БАКАЛАВР
Освітня кваліфікація: Бакалавр музичного мистецтва
Професійна кваліфікація: Керівник музичний.
Викладач початкових спеціалізованих
мистецьких навчальних закладів.
Організатор у сфері культури та мистецтва.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри
музично-практичної підготовки
№ 1 від 28 серпня 2020 р.

Луцьк 2020

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна навчання	02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво ОПП Музичне мистецтво Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин / кредитів _120_/_4		Рік навчання 4
		Семестр 7 -ий__
		Лекції ____ год.
		Практичні (семінарські) 20 год. Лабораторні ____
		Індивідуальні 28 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота 64 год.
	Консультації 8 год.	
		Форма контролю: залік 7 семестр
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові Кучерук Володимир Феофілович

Науковий ступінь

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри музично-практичної підготовки

Контактна інформація (0669346825, Sirius.bayan@gmail.com)

Дні занять (<https://volnumy.sharepoint.com/:w:/g/personal/muzon>)

Прізвище, ім'я та по батькові Кучерук Надія Петрівна

Науковий ступінь

Вчене звання

Посада старший викладач кафедри музично-практичної підготовки

Контактна інформація(0664401728, Sirius.bayan@gmail.com)

Дні занять (https://volnumy.sharepoint.com/:w:/g/personal/muzon_vnu).

Прізвище, ім'я та по батькові Гордійчук Людмила Василівна

Науковий ступінь -

Вчене звання -

Посада старший викладач кафедри музично-практичної підготовки

Контактна інформація (+380506704414, gordiichukly52@gmail.com)

Дні занять(https://volnumy.sharepoint.com/:w:/g/personal/muzon_vnuE)

Прізвище, ім'я та по батькові Сточанська Мирослава Петрівна
Науковий ступінь

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри музично-практичної підготовки

Контактна інформація (0962634325, mstochaska@online.ua)

Дні занять (<https://volnumy.sharepoint.com/:w:/g/personal/muzon>)

Прізвище, ім'я та по батькові Шиманський Петро Йосипович

Науковий ступінь кандидат мистецтвознавства

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри музично-практичної підготовки

Контактна інформація (0505340532, limpeks@ukr.net)

Дні занять (<https://volnumy.sharepoint.com/:w:/g/personal/muzon>)

Прізвище, ім'я та по батькові Дзяман Зінаїда Василівна

Науковий ступінь

Вчене звання

Посада старший викладач кафедри музично-практичної підготовки

Контактна інформація (0661437339)

Дні занять (<https://volnumy.sharepoint.com/:w:/g/personal/muzon>)

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Курс «Акомпанемент та читання нот з аркуша» розрахований на студентів спеціальності «Музичне мистецтво», що навчаються на другому рівні (бакалавр) вищої освіти та складається з практичних (аккомпанемент) та індивідуальних (читання нот з аркуша) занять. Передбачає: підготовку студента до засвоєння навичок акомпанементу на музичних інструментах (фортепіано, баян, акордеон, бандура, гітара та музичного ілюстрування (скрипка, домра, сопілка й ін.), вдосконалення навичок гри на музичному інструменті, а саме читання нот з аркуша.

Заняття з курсу – будуються на спільній роботі викладача та студента над музичним матеріалом, перевірці домашнього завдання, рекомендацій для самостійної роботи студента над музичним твором. Зміст занять залежить від конкретних творчих завдань та володіння музичним інструментом. Робота у класі поєднує словесне пояснення матеріалу та ілюстрацію на музичному інструменті фрагментів музичного твору.

Пропонується вивчення музичних творів різного характеру в залежності від індивідуальної підготовки й виконавських можливостей студента.

2. Пререквізити («Спеціальний клас», «Фортепіано та інструментальний ансамбль», «Вокально-оркестровий клас»)

Постреквізити («Музично-організаційна практика у закладах загальної освіти», «Методика викладання музичного мистецтва»).

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Дисципліна розглядається як частина комплексу професійно-педагогічної підготовки студента.

Метою курсу є виховання висококваліфікованого фахівця з сформованими навичками підбору акомпанементу, читання нотного тексту з аркуша, розширення кола професійних знань, навичок та практичних умінь, вдосконалення ансамблевого виконання, підготовка до концертної діяльності.

Завданнями є:

- музичний розвиток студента, націлений на інтенсивний і всебічний розвиток творчих здібностей музиканта, на формування його педагогічної і виконавської майстерності;
- вироблення у студентів професійних умінь та навичок якісного читання нот з аркуша, акомпанементу й інтерпретації музичного твору;
- удосконалення якості звуку та розвитку почуття ритму;
- розширення діапазону сприйняття студентом художніх образів та засобів виконавської виразності;
- вироблення навичок ансамблевої гри й ансамблевого мислення, ознайомлення з репертуаром, орієнтованим на кращі зразки світової музичної спадщини, народну та сучасну музику.

4. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності:

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії;

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;

ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності;

ФК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності;

ФК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності;

ФК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.

ПРН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.

ПРН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.

Студенти повинні знати:

- основні технічні можливості музичного інструменту та засоби виразності (звук, метро-ритм, темпо-ритм, інтонація, штрихи, динаміка тощо);
- знати й розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу музичного твору;
- знати способи досягнення єдиного звукового комплексу у процесі акомпанування.

Студенти повинні вміти:

- виконувати незнайомий музичний твір по нотах, відтворюючи нотний текст згідно вказівок автора;
- володіти основними технічними прийомами та застосовувати засоби музичної виразності;
- точно прочитати авторський текст;
- правильно розуміти зміст твору та задум автора;
- володіти навичками читання нот з аркуша;
- працювати над музичним твором як самостійно, так і в класі.

Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Практ.	Лабор.	Інд. заняття	Сам. Роб.	Кон с.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Художньо-виконавська майстерність							
<i>Практичні заняття:</i> вивчення чотирьох-п'яти різножанрових творів для супроводу інструменталіста (вокаліста).	120	20		28	64	8	ТР РМГ ІРС/40
<i>Індивідуальні заняття:</i> читання нот з аркуша семи-восьми інструментальних творів різної технічної складності.							

Модульна контрольна робота							60
Разом за модулем 1	120	20		28	64	8	100
Всього годин / Балів	120	20		28	64	8	100

5. Завдання для самостійного опрацювання:

- вивчення партії супроводу;
- вдосконалення виконавських прийомів та штрихів;
- визначення у нотному тексті окремих опорних (сильних) метро-ритмічних долей такту;
- вибір в тексті твору структурних формул (елементів гам, арпеджіо, кадансових та секвенційних побудов);
- прослуховування аудіо та відеозаписів виконуваних творів іншими виконавцями.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента:

Відвідування занять студентами є обов'язковими, так як це групова робота. Пропуски занять можуть бути з поважних причин (хвороба, заява студента). В такому випадку ансамблеві партії мають бути вивчені студентом самостійно.

Політика щодо академічної доброчесності:

Підготовка здобувача вищої освіти до практичних та індивідуальних занять є самостійною (розбір партій, робота над текстом). За потреби студент може отримати консультацію у викладача у поза аудиторний час.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Диференційований залік проводиться в терміни визначені деканатом.

Студентам, що не з'явилися на диференційований залік з поважних причин дозволяється перескладання в інший термін встановлений деканатом, або зарахувати суму балів за результатами поточного оцінювання та модульної контрольної роботи.

Крайній термін здачі заліку дозволяється деканатом тільки в присутності комісії з трьох викладачів, які визначив деканат, включаючи викладача, який викладав дисципліну.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з дисципліни «**Акомпанемент та читання нот з аркуша**» є залік, що полягає в оцінюванні засвоєння студентом навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру: практичних та індивідуальних занять, самостійної роботи, модульних контрольних робіт.

Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом навчальної дисципліни, та отримав не менше 60 балів.

«Зараховано» – 60-100 балів – виставляється, якщо студент засвоїв навчальний матеріал згідно навчальної програми та володіє передбаченими практичними навичками.

«Не зараховано» – 0-59 балів – студент оволодів матеріалом згідно програми на недостатньому рівні та не володіє основними практичними навичками.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Гордійчук Л.В. Концертмейстерський клас : методичні рекомендації до робочої програми навчальної дисципліни / Л. В. Гордійчук. – Луцьк : Ключі, 2018. – 9 с.
2. Журавльова Н. І., Каленик І. В. Курс «Акомпанемент» : методичні рекомендації до виконання самостійних робіт / Н. І. Журавльова, І. В. Каленик – Хмельницький : ХГПА, 2011. – 32 с.
3. Кучерук В. Ф. Клас інструментального ансамблю : навч. посіб. для вищих навч. закл. Ч. I. / В. Ф. Кучерук, О. М. Олексюк, Н. П. Кучерук. – К. : РЕТРО-ПРІНТ, 2012. – 96 с.
4. Кучерук В. Ф. Клас інструментального ансамблю : навч. посіб. для вищих навч. закл. Ч. II. / В. Ф. Кучерук, О. М. Олексюк, Н. П. Кучерук. – К. : РЕТРО-ПРІНТ, 2012. – 68 с.
5. Кучерук Н. П., Сточанська М. П. Інструментальні ансамблі для ладкової кобзи у супроводі бандури, ансамблю бандур: Навч.-метод. посіб. / Н. П. Кучерук, М. П. Сточанська. – Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2005.– 141с.
6. Нарожна М. О. Читання нот з аркуша як складник комплексного розвитку учня-піаніста // Проблеми інструментального виконавства в умовах сучасної мистецької освіти: матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару з Міжнародною участю. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2015. – С. 56–60.

7. Никитюк Н. С. Вивчення творів композиторів Волині у концертмейстерському класі : методичні рекомендації / Н. С. Никитюк. – Луцьк : ПрАТ «Волинська обласна друкарня», 2018. – 16 с.
8. Никитюк Н. С. Концертмейстерський клас: організація самостійної роботи студента-піаніста : методичні рекомендації / Н. С. Никитюк. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 20 с.
9. Овчарова І. Оптимізація засвоєння пісенного репертуару на заняттях з акомпанементу. *Виконавська інтерпретація та сучасний навчальний процес: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (Луганськ, 15–16 березня 2012 р.)*. Луганськ : Вид-во ЛДІКМ, 2012. С. 251–252.
10. Панченко О. Розвиток навичок читання нот з аркуша. *Виконавська інтерпретація та сучасний навчальний процес: матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (Луганськ, 18–19 бер. 2010 р.)*. Луганськ : Вид-во ЛДІКМ, 2010. С. 166–168.
11. Ревенчук В.В. Теорія та методика формування концертмейстерських умінь : Навчальний посібник / В. В. Ревенчук. – Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2009. – 111 с.
12. Сулім Р., Сайко А. Теоретико-методичні аспекти формування навичок читання нот з аркуша у майбутніх вчителів музичного мистецтва. *Творчість П. І. Чайковського в контексті музичної культури України: традиції та сучасність: матеріали Всеукр. наук. конф. (15-16 травня 2014 р., Суми-Тростянець)*. Суми : ТОВ ВПП «Фабрика друку», 2014. С. 117–125.
13. Шахов Г. И. Игра по слуху, чтение с листа и транспонирование в классе баяна : уч. пособ. для ВУЗов / Г. И. Шахов. – М. : Владос, 2004. – 224 с.